

ସ୍ୱଚ୍ଛପୁରାଣର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର ପାଇଁ ବିଶିଷ୍ଟ #ପଣ୍ଡିତ #ଦାଶରଥୀ #ସାମନ୍ତରାୟଙ୍କୁ 'ଜୀବନବ୍ୟାପୀ #ସାଧନା #ସମ୍ମାନ*' !

ପୁରୀ: ଓଡ଼ିଶା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସେଣ୍ଟର ଫର ଦି ଦିବ୍ୟାଙ୍ଗ ପିପୁଲସ ଏବଂ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି ପ୍ରଚାର ସଂସ୍ଥାନ, ଲକ୍ଷ୍ମୀଆର ମିଳିତ ଆନୁକୁଲ୍ୟରେ ଏକ ବିଶେଷ ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ସଭା ସଫଳତାର ସହ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି। ଏହି ଅବସରରେ ଉଦ୍‌ଘାଟନ, ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା, ସ୍ଥାନ ଯାତ୍ରାରୁ ନୀଳାଦ୍ରି ବିଜେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଲୋଚନା ଚକ୍ର ସହ ଦୃଷ୍ଟିବାସିତ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭଜନ, କଥାମୃତ ଓ ଚିତ୍ରାକର୍ଷକ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପରିବେଷିତ ହୋଇଥିଲା। ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପବିତ୍ର ସ୍ୱଚ୍ଛପୁରାଣର ପ୍ରଚାର ଓ ପ୍ରସାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅବଦାନ ପାଇଁ ବିଶିଷ୍ଟ ପଣ୍ଡିତ ଦାଶରଥୀ ସାମନ୍ତରାୟଙ୍କୁ 'ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି ରକ୍ଷକ ସମ୍ମାନ' ତଥା 'ଜୀବନବ୍ୟାପୀ ସାଧନା ସମ୍ମାନ'ରେ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିତ କରାଯାଇଛି। ଏଥିସହ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପକ୍ଷରୁ ତାଙ୍କୁ ୧୧,୧୧୧/- ଟଙ୍କାର ଆର୍ଥିକ ରାଶି ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ଅବସରରେ ସଂସ୍ଥାନର ସଭାପତି ଡ. ନାରାୟଣ ମହାପାତ୍ର ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ

ଯେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ରଥଯାତ୍ରାରୁ ବାହୁଡ଼ା ଯାତ୍ରା ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି ପାଇଁ ନିଷ୍ଠାର ସହ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ମହିଳାଙ୍କୁ ଏହି ପୁରସ୍କାରରେ ସମ୍ମାନିତ କରାଯିବ। ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରେ ପୂଜ୍ୟ ବାବାଜୀ ସତ୍ୟାନନ୍ଦ ଦାସ ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ବେଳେ ପୁରୀ ରାଧାବଲ୍ଲଭ ମଠର ପୂଜ୍ୟ ମହନ୍ତ ରାମକୃଷ୍ଣ ଦାସ ମହାରାଜ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି, ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ତଥା ଦେଉଳ ପୁରୋହିତ ଶ୍ରୀ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ର ବିଶିଷ୍ଟ ଅତିଥି, ପଣ୍ଡିତ ଦାଶରଥୀ ସାମନ୍ତରାୟ ମୁଖ୍ୟ ବକ୍ତା ଏବଂ ଡ. ଶରତ ମହାନ୍ତି ସମ୍ମାନୀୟ ଅତିଥି ଭାବେ ଯୋଗଦେଇ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତିର ମାହାତ୍ମ୍ୟ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ। ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଶିଷ୍ଟ ଭଜନ ଗାୟକ ଭାରତୀ ଭୂଷଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ଓ ତନ୍ମୟ କୁମାର ସାହୁଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅତିଥିମାନଙ୍କ

ଦ୍ୱାରା ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିତ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ସଭାର ଅନ୍ୟତମ ମୁଖ୍ୟ ଆକର୍ଷଣ ଥିଲା ଆଧୁନିକ A I (କୃତ୍ରିମ ବୁଦ୍ଧିମତ୍ତା) ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇ ନିର୍ମିତ ସ୍ୱଚ୍ଛ ପୁରାଣର ୭୦ଟି ଅଧ୍ୟାୟ ବିଶିଷ୍ଟ ଭିଡିଓ ଫିଲ୍ମ। ଅତିଥିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହାକୁ ଯୁଦ୍ଧ୍ୟବ୍ଦରେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବେ ଲୋକାର୍ପଣ କରାଯାଇଥିଲା। କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଓଡ଼ିଶା ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସେଣ୍ଟର ଫର ଦି ଦିବ୍ୟାଙ୍ଗ ପିପୁଲସର ସଭାପତି ଶ୍ରୀ ଭବାନୀ ଶଙ୍କର ପାଢୀ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି ପ୍ରଚାର ସଂସ୍ଥାନର ସଭାପତି ଡ. ନାରାୟଣ ମହାପାତ୍ର ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ। ସଂସ୍ଥାନ ପକ୍ଷରୁ ସୁରେଶ ମିଶ୍ରଭାରତୀ ଭୂଷଣ ପଟ୍ଟନାୟକ, ତ୍ରିଲୋଚନ ନାୟକ ଅକ୍ଷୟ ସାହୁ ଶରତ ମହାପାତ୍ର ତନ୍ମୟ ଜେନା ବିଜୟ ମୋହନ ପଣ୍ଡା, ଶ୍ରୀନିବାସ ରାଓ ପ୍ରମୁଖ ଉପସ୍ଥିତ ରହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜନରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଯୋଗ କରିଥିଲେ।

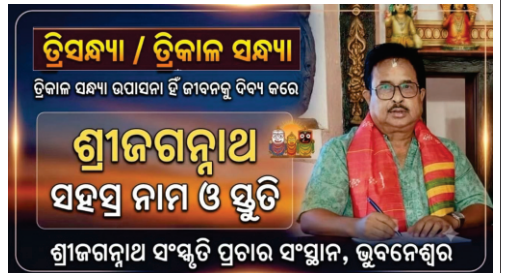
ତ୍ରିସନ୍ଧ୍ୟା/ ତ୍ରିକାଳ ସନ୍ଧ୍ୟା

ତ୍ରିକାଳ ସନ୍ଧ୍ୟା କରିବା ଦ୍ୱାରା ଆମ ହୃଦୟ ତିନିଥର ସଫା ହୋଇଯାଏ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ସାଧକର ବହୁତ ଉନ୍ନତି ଘଟିଥାଏ ଆପଣ କାହା ସାମ୍ନାରେ କିଛି ବସ୍ତୁ ପାଇଁ ହାତ ପତାଇବା ପରିସ୍ଥିତି ଆସି ନ ଥାଏ । ଆପଣଙ୍କ ରୋଜଗାର - ଭୋଜନ ନିମନ୍ତେ ଚିନ୍ତା ରହେ ନାହିଁ । ସନ୍ଧ୍ୟା ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଚିତ୍ତ ଶାନ୍ତ ନିର୍ଦୋଷ ଓ ପବିତ୍ର ହୋଇଯାଏ । ତାର ଶରୀର ସ୍ୱସ୍ଥ ଓ ମନ ଖୁସି ରହେ ଏବଂ ସେ ତୀବ୍ର ପ୍ରାରବ୍ଧ ଭୋଗକୁ ସମ ଓ ଶାନ୍ତ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରେ । ତାକୁ ଚିନ୍ତା ଅଧିକ ପ୍ରଭାବିତ କରିପାରେ ନାହିଁ । ତ୍ରିକାଳ ସନ୍ଧ୍ୟା କରୁଥିବା ଭଉଣୀମାନେ ଓ ପୁଣ୍ୟାତ୍ମା ଭାଇମାନେ ତାଙ୍କର ପରିବାର ଏବଂ ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ତେଜସ୍ୱୀ ତତ୍ତ୍ୱ ଦେଇପାରନ୍ତି । ତ୍ରିକାଳ ସନ୍ଧ୍ୟା କରୁଥିବା

ମାଆ - ବାପାଙ୍କର ଶିଶୁମାନେ ଅନ୍ୟ ଶିଶୁମାନଙ୍କ ତୁଳନାରେ ବିଶେଷ ଯୋଗ୍ୟତାର ଅଧିକାରୀ ହେବା ସମ୍ଭାବନା ଅଧିକ ଥାଏ । ଶରୀର ଓ ଚିତ୍ତ ଭୋଗ ରେ ଅଧିକ ଗଭୀର ଭାବେ ଦୂବେ ନାହିଁ । ଏହି ଭାଗ୍ୟଶାଳୀ ଲୋକ ମାନଙ୍କର ସଂସାର ବନ୍ଧନ ଜିଲା ପଡ଼ିଥାଏ । ମନ ପାପ କର୍ମ ପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହୁଏନାହିଁ ଏବଂ ପୁଣ୍ୟ ବଢ଼ିଯାଇ ଥାଏ ହୃଦୟ ଓ ହୃଦୟ ଶୁଦ୍ଧ ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛ ହେବାକୁ ଲାଗେ । ହୃଦୟରେ ଭଗବଦ୍ ନାମ, ଭଗବଦ୍‌ଭାବ ଅନନ୍ୟ ଭାବରେ ପ୍ରକାଶ ହୁଏ ଏବଂ ସେହି ସାଧକ ସହଜରେ ଏହି ଜନ୍ମରେ ତାଙ୍କର ଆତ୍ମ-ପରମାତ୍ମା ରସକୁ ଅନୁଭବ କରିପାରନ୍ତି । ସେପରି ଆତ୍ମଜ୍ଞାନୀ ମହାପୁରୁଷଙ୍କର ଚିତ୍ତ ଆକାଶବଦ୍ ବ୍ୟାପକ ଥାଏ, ସେହିପରି ଉତ୍ତମ ଭାବରେ ତ୍ରିକାଳ ସନ୍ଧ୍ୟା ଓ

ଆତ୍ମଜ୍ଞାନ ଚିନ୍ତନ କରୁଥିବା ସାଧକଙ୍କର ଚିତ୍ତ ବିସ୍ତାର ହୋଇ ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ଚିଦାକାଶମୟ ହେବାକୁ ଲାଗେ । ଲୋକାନ୍ତରରେ ଭ୍ରମଣ ନକରି, ସମସ୍ତ ପ୍ରାଣ ମଧ୍ୟରେ ବିଲୀନ ହୋଇଯାଏ ଓ ସେମାନେ ଦେହବିହୀନ ମୁକ୍ତ ଦଶାର ଅନୁଭବ କରନ୍ତି । ତ୍ରିକାଳ ସନ୍ଧ୍ୟା କରୁଥିବା ସାଧକ ସବୁଠି ଶାନ୍ତି, ଖୁସି, ପ୍ରେମ ଓ ଆନନ୍ଦ ରସକୁ ଅନୁଭବ କରେ । ତ୍ରିକାଳ ସନ୍ଧ୍ୟା କରୁଥିବା ଶିଷ୍ୟଙ୍କର ଜନ୍ମ - ଜନ୍ମାନ୍ତରର କଲ୍ମସ, ପାପ - ତାପ ଜଳିଯାଇ ଭସ୍ମ ହୋଇଯାଏ । ଆଜିର ଯୁଗରେ ହାତରେ ଜଳ ନେଇ ସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣଙ୍କୁ ଅର୍ଘ୍ୟ ଦେବା ଠାରୁ ମାନସିକ ସନ୍ଧ୍ୟା ଅଧିକ ଉତ୍ତମ ସାଧନ ଅଟେ । ତେଣୁ ଯେଉଁଠି ରୁହନ୍ତୁ ନା କାହିଁକି,

ସେଠାରେ ତିନୋଟି ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ଅଳ୍ପ ଜଳ ଦ୍ୱାରା ଆତମନ କରି ତ୍ରିବନ୍ଧ ପ୍ରାଣାୟାମ କରି ସନ୍ଧ୍ୟା ଆରମ୍ଭ କରିଦେବା ଉଚିତ । ପ୍ରାଣାୟାମ ସମୟରେ ନିଜ ଇଷ୍ଟମନ୍ତ୍ର, ଗୁରୁମନ୍ତ୍ର ବା ଭଗବନ୍‌ନାମ ଜପ କରିବା ଉଚିତ । ତ୍ରିକାଳ ସନ୍ଧ୍ୟା ଓ ତ୍ରିକାଳ ପ୍ରାଣାୟାମ କରିବା ଦ୍ୱାରା କିଛି ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତଃକରଣ ଶୁଦ୍ଧ ହୋଇଯାଏ । ପ୍ରାଣାୟାମ, ଜପ, ଧ୍ୟାନ ଦ୍ୱାରା ଯାହାମାନଙ୍କର ଅନ୍ତଃକରଣ ଶୁଦ୍ଧ ହୁଏ ସେମାନେ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନର ରଙ୍ଗକୁ ଶାନ୍ତ ଧାରଣ କରିପାରନ୍ତି ॥

ହରିଶୟନ (ଦେବଶୟନ ଏକାଦଶୀ) ଠାରୁ ଉଚ୍ଛ୍ଵାନ ଏକାଦଶୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାରି ମାସକୁ ଚତୁର୍ମାସ କୁହାଯାଏ ।

ଏହି ସମୟରେ ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁ ଯୋଗନିଦ୍ରାରେ ବିରାଜମାନ ବୋଲି ପରମ୍ପରାଗତ ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି। ଏହି ଅବସରରେ ଭକ୍ତମାନେ ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଆହାର, ସଂଯମ ଓ ଭକ୍ତିମୟ ଜୀବନ ପାଳନ କରନ୍ତି। ଏଇ ଏକାଦଶୀର ମହତ୍ତ୍ୱ। ଚାତୁର୍ମାସ ଆରମ୍ଭ ଆଶାତ୍ ମାସର ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ଏକାଦଶୀ ରୁ କାର୍ତ୍ତିକ ଶୁକ୍ଳ ଏକାଦଶୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭଗବାନ ଶୟନ କରିଥାନ୍ତି। ଏଇ ୪ ମାସରେ ବିବାହ, ଗୃହ ପ୍ରବେଶ ଭଳି ଶୁଭ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ ନାହିଁ। ଆତ୍ମଶୁଦ୍ଧିର ସମୟ ବର୍ଷା ଋତୁ ଆରମ୍ଭ ପ୍ରକୃତି ସମ୍ପାଦୁଏ, ତେଣୁ ଆମେ ବି ନିଜ ମନ, ଶରୀର

ଏବଂ ଆତ୍ମାକୁ ସମ୍ପାଦିବାକୁ ସମୟ ବ୍ରତ, ଜପ, ଦାନର ସମୟ। ପାପ ମୁକ୍ତି ଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁସାରେ ଏଇ ଏକାଦଶୀ ବ୍ରତ କଲେ ଜନ୍ମ-ଜନ୍ମାନ୍ତରର ପାପ ନାଶ ହୁଏ। ମୋକ୍ଷର ଦ୍ୱାର ଖୋଲେ। କେମିତି କରିବେ ବ୍ରତ। ଉପବାସ: ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପବାସ କିମ୍ବା ଫଳାହାର ଚାଉଳ, ତାଳି, ଶସ୍ୟ ଖାଇବା ବାରଣ। ପୂଜା: ସକାଳେ ସ୍ନାନ କରି ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁଙ୍କୁ ତୁଳସୀ, ପିତା ଚନ୍ଦନ, ଫୁଲ ଅର୍ପଣ କର। "ଓଁ ନମୋ ଭଗବତେ ବାସୁଦେବାୟ" ମନ୍ତ୍ର ଜପ କର। ରାତ୍ରି ଜାଗରଣ: ରାତିରେ ଭଜନ, କୀର୍ତ୍ତନ, ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସହସ୍ରନାମ ପାଠ କର।

ଦାନ: ବ୍ରାହ୍ମଣ ବା ଗରିବଙ୍କୁ ଅନ୍ନ, ବସ୍ତ୍ର, ଛତ୍ର। ଦାନ କଲେ ପୁଣ୍ୟ ମିଳେ। ମନେ ରଖିବା କଥା ହରି ଶୋଇଲେ ବି ତାଙ୍କ କୃପା ଶୋଇନଥାଏ। ଏଇ ୪ ମାସ ହେଲା ନିଜ ଭିତର ଭଗବାନଙ୍କୁ ଜଗାଇବାର ସମୟ। ମଦ, ମାଂସ, ମିଛ, କ୍ରୋଧ ଛାଡି ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଜୀବନ ବିତାଇବାର ସମୟ। ଚତୁର୍ମାସ ଭୋଜନ ନିୟମ (ପ୍ରଚଳିତ ପରମ୍ପରା) ପ୍ରଥମ ମାସ (ଶ୍ରାବଣ): ଶାର ବର୍ଜନାଦ୍ୱିତୀୟ ମାସ (ଭାଦ୍ରବ): ଦହି ବର୍ଜନାଦ୍ୱିତୀୟ ମାସ (ଆଶ୍ୱିନ): କ୍ଷୀର (ଦୁଧ) ବର୍ଜନାଦ୍ୱିତୀୟ ମାସ (କାର୍ତ୍ତିକ): ବିରି ତାଲି (ମାଷ କଳାଇ) ବର୍ଜନାଗ୍ରହଣୀୟ ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଭୋଜନଭାତ,

ଖେତୁଡ଼ିମୁଗ ତାଲିବିଭିନ୍ନ ପରିବାହନ, ଶୁଖିଲା ଫଳାଦି (ସଂଯମ ସହିତ) ତୁଳସୀ ସହ ମହାପ୍ରସାଦ ଏହି ସମୟରେ ଜପ, ତପ, ଦାନ, ଭାଗବତ ପାଠ, ଭଗବାନ ବିଷ୍ଣୁ ଓ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପୂଜା-ଅର୍ଚ୍ଚନାର ବିଶେଷ ମହତ୍ତ୍ୱ ରହିଛି।

ହେରା ପଞ୍ଚମୀ ଆପଣ କେବେ ଭାବିଛନ୍ତି କି ସଂସାରର ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତିର ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ,

ବୈକୁଣ୍ଠର ମହାରାଣୀ ଏବଂ ସ୍ୱୟଂ ଶ୍ରୀହରିଙ୍କ ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗିନୀ ମାତା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମଧ୍ୟ କେବେ ବିରହରେ କାନ୍ଦି ପାରନ୍ତି? କେବେ କଳ୍ପନା କରିଛନ୍ତି କି ଏପରି ଏକ ଦିନ ମଧ୍ୟ ଆସିଲା ଯେବେ ଜଗତର ପାଳନହର୍ତ୍ତା ଭଗବାନ ଜଗନ୍ନାଥ ନିଜ ପ୍ରିୟାଙ୍କୁ ନ ଜଣାଇ ଘର ଛାଡି ଚାଲିଗଲେ ଏବଂ ମାତା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତାଙ୍କ ବାଟ ଚାହିଁ ଚାହିଁ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇଉଠିଲେ? ଏହା କୌଣସି ସାଧାରଣ କଥା ନୁହେଁ। ଏହା ପ୍ରେମର କଥା, ବିରହର କଥା, ରୁଷିବା ଏବଂ ମନାଇବାର କଥା। ଏହା ହେଉଛି *ହେରା ପଞ୍ଚମୀର କଥା*, ଯାହା ଆଜି ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ପୁରୀରେ ସେହି ଶୃଙ୍ଖା ଏବଂ ଭାବର ସହିତ ପାଳନ କରାଯାଏ। ଓଡ଼ିଶାର ପାବନ ଭୂମି ପୁରୀ। ସେହି ଧାମ ଯେଉଁଠାରେ ସମୁଦ୍ରର ଲହରୀ ମଧ୍ୟ ଦିନରାତି "ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ"ର କୀର୍ତ୍ତନ କରୁଥିବା ପ୍ରତୀତ ହୁଏ। ଯେଉଁଠାରେ ମନ୍ଦିରର ଘଣ୍ଟିର ଧ୍ୱନି ପରିବେଶକୁ ଦିବ୍ୟତାରେ ଭରିଦିଏ। ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଳି, ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାସ୍ତା ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶ୍ୱାସରେ ମହାପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନାମ ବାସ କରୋ ସେହି ପୁରୀ ନଗରୀର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଆକାଶକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରି ଠିଆ ହୋଇଛି ଭବ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର। ମନ୍ଦିରର ଗର୍ଭଗୃହରେ ବିରାଜମାନ ଅଛନ୍ତି ଭଗବାନ ଜଗନ୍ନାଥ, ତାଙ୍କର ବଡ଼ ଭାଇ ବଳଭଦ୍ର ଜୀ, ତାଙ୍କ ଭଉଣୀ ସୁଭଦ୍ରା ଜୀ ଏବଂ ତାଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗିନୀ ମାତା ଲକ୍ଷ୍ମୀ। ପ୍ରତିଦିନ ମନ୍ଦିରରେ ଆନନ୍ଦର ବାତାବରଣ ରହୁଥିଲା। ସକାଳ ହେବା ମାତ୍ରେ ମଙ୍ଗଳା ଆଳତିର ଧ୍ୱନି ଗୁଞ୍ଜରିତ ହୋଇଉଠେ। ଶଙ୍ଖ ବାଜେ, ଘଣ୍ଟି ଝଙ୍କୁତ ହୁଏ ଏବଂ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଭିଡ଼ ପ୍ରଭୁଙ୍କ

ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁତି ପଡ଼େ। ମାତା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସ୍ୱୟଂ ନିଜ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ସେବାରେ ଲାଗି ରହୁଥିଲେ। କେବେ ଭୋଗର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଥିଲେ, କେବେ ତାଙ୍କ ବସ୍ତ୍ର ଚୟନ କରୁଥିଲେ, କେବେ ପ୍ରେମଭରା ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାଙ୍କ ମୁଖକମଳକୁ ଚାହିଁ ରହୁଥିଲେ। ତାଙ୍କ ସଂସାର କେବଳ ଗୋଟିଏ ଥିଲା—**ତାଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନିକଟରେ ଆସିଲା ଆଷାଢ଼ ମାସର ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ଦ୍ୱିତୀୟା ସେହି ଶୁଭ ଦିନ, ଯାହାର ଅପେକ୍ଷା ପୂର୍ଣ୍ଣ ବର୍ଷ ଧରି କରାଯାଏ। *ରଥଯାତ୍ରାର ଦିନ* ସମଗ୍ର ନଗରୀ ଉତ୍ସବର ରଙ୍ଗରେ ବୁଡ଼ିଗଲା। ବିଶାଳ ରଥଗୁଡ଼ିକୁ ଫୁଲ, ପତାକା ଏବଂ ରଙ୍ଗବେରଙ୍ଗର ବସ୍ତ୍ରରେ ସଜାଯାଇଥିଲା। ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଭିଡ଼ ଉନ୍ମୁତି ପଡ଼ିଲା। ଚାରିଆଡ଼େ ଗୋଟିଏ ହିଁ ଧ୍ୱନି ଶୁଭୁଥିଲା—"ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ! ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ!" ଆଉ ତା'ପରେ ସେହି ଦିବ୍ୟ କ୍ଷଣ ଆସିଲା ଯେବେ ଭଗବାନ ଜଗନ୍ନାଥ ନିଜ ଭାଇ ବଳଭଦ୍ର ଏବଂ ଭଉଣୀ ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କ ସହ ରଥ ଉପରେ ବିରାଜମାନ ହେଲେ। ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଭକ୍ତ ରଥ ଦଉଡ଼ି ଧରିଲେ ଏବଂ ରଥ ଗୁଡ଼ିଚା ମନ୍ଦିର ଆଡ଼କୁ ବାହାରିଲା। ଏହା ସେହି ସ୍ଥାନ ଥିଲା ଯାହାକୁ ପ୍ରେମରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ 'ମାଉସୀମା' ଘର କୁହାଯାଏ। ପ୍ରତି ବର୍ଷ ପ୍ରଭୁ ସେଠାରେ ନଅ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାସ କରନ୍ତି। କିନ୍ତୁ ଏଥର ଏପରି କିଛି ହେଲା ଯାହା ମାତା ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ହୃଦୟକୁ ଭିତରୁ ବିଚଳିତ କରିଦେଲା। ଭଗବାନ ଜଗନ୍ନାଥ ନିଜ ସହ ବଳଭଦ୍ର ଜୀଙ୍କୁ ନେଇଗଲେ। ସୁଭଦ୍ରା ଜୀଙ୍କୁ ନେଇଗଲେ। ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ ସାଥରେ ନେଇଗଲେ। କିନ୍ତୁ ନିଜ ପ୍ରିୟା ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ

ସାଥରେ ନେଲେ ନାହିଁ। ନା କୌଣସି ସୂଚନା। ନା କୌଣସି ନିମନ୍ତ୍ରଣ। ନା କୌଣସି ସନ୍ଦେଶ। ଆଗକୁ ବଢ଼ିଚାଲିଲା। ଭକ୍ତମାନେ ଜୟକାର କରୁଥିଲେ। ଧ୍ୱନି ଉଡୁଥିଲା। ଶଙ୍ଖ ବାଜୁଥିଲା। କିନ୍ତୁ ମନ୍ଦିର ଦ୍ୱାରରେ ଠିଆ ହୋଇ ମାତା ଲକ୍ଷ୍ମୀ କେବଳ ନିଜ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ଦୂରକୁ ଯାଉଥିବାର ଦେଖୁଥିଲେ। ଧୀରେ ଧୀରେ ରଥ ଆଖିରୁ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା। ଜୟକାରର ଶବ୍ଦ କ୍ଷୀଣ ହୋଇଗଲା। ଆଉ ତା'ପରେ ଚାରିଆଡ଼େ ନୀରବତା ଛାଇଗଲା। ମାତା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମନ୍ଦିର ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କଲେ। ଯେଉଁଠାରେ କାଲି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ସିଂହାସନ ଶୋଭା ପାଉଥିଲା, ଆଜି ସେଠାରେ ଶୂନ୍ୟତା ଥିଲା। ଯେଉଁଠାରେ ପ୍ରତିଦିନ ହସ ଏବଂ ଉଲ୍ଲାସ ଗୁଞ୍ଜରିତ ହେଉଥିଲା, ସେଠାରେ ଆଜି ବିରହର ନୀରବତା ବ୍ୟାପି ରହିଥିଲା। ମନ୍ଦିରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ତମ୍ଭ, ପ୍ରତ୍ୟେକ କାନ୍ଥ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ କୋଣ ସତେ ସେମିତି ତାଙ୍କ ଦୁଃଖର ସହଭାଗୀ ପାଲଟିଥିଲା। ଦିନ ବିତିବାକୁ ଲାଗିଲା... ପ୍ରଥମ ଦିନ... ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନ... ତୃତୀୟ ଦିନ... କିନ୍ତୁ ନା ପ୍ରଭୁ ଫେରିଲେ, ନା କୌଣସି ସନ୍ଦେଶ ଆସିଲା। ମାତା ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଆଖି ବାରମ୍ବାର ମନ୍ଦିର ଦ୍ୱାର ଆଡ଼କୁ ଉଠି ଯାଉଥିଲା। ପ୍ରତି ଶବ୍ଦରେ ତାଙ୍କୁ ଲାଗୁଥିଲା—ବୋଧହୁଏ ପ୍ରଭୁ ଫେରି ଆସିଛନ୍ତି। କିନ୍ତୁ ପ୍ରତିଥର କେବଳ ନିରାଶା ହିଁ ମିଳୁଥିଲା। ରାତିରେ ଯେତେବେଳେ ପୁରୀ ମନ୍ଦିର ଶାନ୍ତ ହୋଇଯାଏ, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କର ବିରହ ଆହୁରି ଗଭୀର ହୋଇଯାଏ। ସେ ନିଜ କନ୍ଧରେ ବସି ପୁରୁଣା ଦିନଗୁଡ଼ିକୁ ମନେ ପକାଉଥିଲେ। ସେହି ସମୟ ଯେତେବେଳେ

ଜଗନ୍ନାଥ ଜୀ ବାଳକ ପରି ଦୁଷ୍ଟାମୀ କରୁଥିଲେ। କେବେ ପଛରୁ ଆସି ତାଙ୍କୁ ଚମକାଇ ଦେଉଥିଲେ, କେବେ ତାଙ୍କ ହାତ ଧରି ମନ୍ଦିର ପ୍ରାଙ୍ଗଣକୁ ନେଇ ଯାଉଥିଲେ, କେବେ ହସି ହସି କହୁଥିଲେ—"ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ତୁମେ ମୋ ବିନା କେଉଁଆଡ଼େ ଯିବ ନାହିଁ।" ସେହି ସ୍ମୃତିଗୁଡ଼ିକୁ ମନେ ପକାଇ ତାଙ୍କ ଆଖିରୁ ଲୁହର ଧାର ବୋହିବାକୁ ଲାଗୁଥିଲା। ଚତୁର୍ଥ ଦିନ ବିତିଗଲା। ଆଉ ତା'ପରେ ଆସିଲା ପଞ୍ଚମ ଦିନ। *ହେରା ପଞ୍ଚମୀ* ସେହି ଦିନ ଯେବେ ବିରହର ଅଗ୍ନି ମାତା ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ଧୈର୍ଯ୍ୟର ଅନ୍ତିମ ସୀମାକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରିନେଲା। ସେ ଦୃଢ଼ ନିଶ୍ଚୟ କଲେ—"ଏବେ ମୁଁ ନିଜେ ଯିବା ନିଜ ପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ପଚାରିବି ଯେ ଶେଷରେ ମୋତେ ଏକୂଟିଆ ଛାଡ଼ି କାହିଁକି ଚାଲିଗଲେ। ମୁଁ ଜାଣିବି ଯେ ମୋର ଅପରାଧ କ'ଣ ଥିଲା।" ଆଉ ତା'ପରେ କ'ଣ ରାଜକୀୟ ପାଲିଙ୍କି ସଜାଗଲା। ସୁନା ଓ ରୂପାର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟରେ ସୁସଜ୍ଜିତ ଦିବ୍ୟ ପାଲିଙ୍କି। ଫୁଲ ମାଳାରେ ସଜ୍ଜିତ ସୁଗନ୍ଧିତ ଧୂପ ଏବଂ ଦୀପରେ ଆଲୋକିତ। ମାତା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲାଲ ରଙ୍ଗର ଦିବ୍ୟ ଶାଢ଼ୀ ପରିଧାନ କଲେ। ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣ ଅଳଙ୍କାର ପିନ୍ଧିଲେ। ସୀମନ୍ତରେ ସିନ୍ଦୂର ସଜାଇଲେ। କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କ ଆଖିର ଲାଲିମା କହୁଥିଲା ଯେ ଏହି ଶୃଙ୍ଗାର କୌଣସି ଉତ୍ସବ ପାଇଁ ନୁହେଁ, ବରଂ ନିଜ ପ୍ରିୟଙ୍କୁ ଭେଟିବାର ବ୍ୟାକୁଳତା ପାଇଁ ଅଟେ। ରାତିର ଅନ୍ଧାର ଗଭୀର ହେବାକୁ ଲାଗିଲା। ଆକାଶରେ ତାରା ଚମକୁଥିଲେ। ସମୁଦ୍ରର ଲହରୀ ଧୀର ସ୍ୱରରେ ଗୁଞ୍ଜରିତ ହେଉଥିଲା। ଆଉ ସେହି ସମୟରେ ମାତା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନିଜ ପାଲିଙ୍କିରେ ବିରାଜମାନ ହୋଇ ଗୁଡ଼ିଚା ମନ୍ଦିର ଆଡ଼କୁ ବାହାରିଲେ... ଆଉ ତା'ପରେ ସେହି କ୍ଷଣ

ଆସିଲା ଯାହାର ଅପେକ୍ଷା ସମଗ୍ର ନଗରୀ କରୁଥିଲାକବାଟ ଆରପଟେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ ମାଆ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆଖି ଏବେ ବି ଓଦା ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ସେଥିରେ ଏବେ ଅଭିଯୋଗ ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରେମ ଅଧିକ ଥିଲା। ହାତରେ ଆଧା ଖିଆ ରସଗୋଲା ଥିଲା ଏବଂ ସାମ୍ନାରେ ଠିଆ ହୋଇଥିଲେ ସ୍ୱୟଂ ମହାପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ, ଯାହାଙ୍କ ଚେହେରାରେ ସେହି ବାଳସୁଲଭ ହସ ଥିଲା। ଯାହା ପ୍ରତିଥର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ରାଗକୁ ମଧ୍ୟ ତରଳାଇ ଦେଉଥିଲାକିଛି କ୍ଷଣ ପାଇଁ ଉଭୟେ କେବଳ ପରସ୍ପରକୁ ଚାହିଁ ରହିଲେ। ନା କୌଣସି ଶବ୍ଦ... ନା କୌଣସି ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦ... ନା କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ... କେବଳ ଦୁଇଟି ହୃଦୟ ଥିଲା, ଯାହା ବିରହର ଅଗ୍ନି ଦେଇ ଗତି କରି ପୁଣି ଥରେ ମିଳିତ ହେଉଥିଲା। > *ଜଗନ୍ନାଥ ଜୀ: * "ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ଏବେ ତ ରାଗ ଶାନ୍ତ ହୋଇଗଲା ନା?" > "ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଜୀ: * "ତୁମକୁ କ'ଣ ଲାଗୁଛି? ପାଞ୍ଚ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁଁ ଏକୃତ ଆ ରହିଲି, ପୁରା

ମନ୍ଦିରରେ ତୁମ ସ୍ମୃତିରେ ଘୁରି ବୁଲୁଥିଲି, ଆଉ ତୁମେ ସେଠାରେ ମାଉସୀ ଘରେ ଆନନ୍ଦ କରୁଥିଲା।" ମହାପ୍ରଭୁ ଧୀରେ ନିଜ ମୁଣ୍ଡ ତଳକୁ କଲେ, ଯେମିତି କୌଣସି ଦୁଷ୍ଟ ବାଳକ ନିଜ ଭୁଲ୍ ସ୍ୱୀକାର କରୁଛି। ମହାପ୍ରଭୁ: ** "ହଁ, ଭୁଲ୍ ତ ହୋଇଗଲା।" (ହସି ହସି କହିଲେ) ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଜୀ: ** "ତେବେ ଦଣ୍ଡ ବି ମିଳିବା!" ସମସ୍ତ ସେବକ ତମକି ପଡ଼ିଲେ। ମହାପ୍ରଭୁ ମଧ୍ୟ ହସି ଉଠିଲେ। ମହାପ୍ରଭୁ: ** "ଆଜ୍ଞା? ଆଉ ଆମର ଦଣ୍ଡ କ'ଣ?" ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଜୀ: ** "ଆଉଥର ଯେଉଁଆଡ଼େ ବି ଯିବ, ମୋତେ ସାଥରେ ନେଇକି ଯିବା।" ମହାପ୍ରଭୁ ହସି ପକାଇଲେ। ମହାପ୍ରଭୁ: ** ମିଠା, କୋମଳ ଏବଂ ପ୍ରେମରେ ଭରା। କିନ୍ତୁ ସତ କହିବାକୁ ଗଲେ ରସଗୋଲା କେବଳ ଗୋଟିଏ ପ୍ରତୀକ ଅଟେ। ପ୍ରକୃତ ମିଠାସ ହେଉଛି ସେହି ପ୍ରେମର ଯାହା ଜଗନ୍ନାଥ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବହିଆଁସ। ସେହି ପ୍ରେମ ଯାହା ରୁଷେ ମଧ୍ୟ, ମନାଏ ମଧ୍ୟ। ଯାହା

ଦୂରକୁ ଯାଏ ମଧ୍ୟ ଆଉ ପୁଣି ଫେରି ଆସି କୋଲେଇ ନିଏ ମଧ୍ୟ। ଯାହା ଲୁହ ବି ଦିଏ ଆଉ ହସ ବି। ଯାହା ବିରହ ବି ଦିଏ ଆଉ ମିଳନ ବି। ହେଉ ପଞ୍ଚମୀର ଏହି ଅଦ୍ଭୁତ ଲୀଳା। ଆମକୁ ଏହା ହିଁ ଶିଖାଏ ଯେ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରେମରେ ଦୂରତା ଅନ୍ତ ନୁହେଁ। କେବେ କେବେ ଭଗବାନ ସ୍ୱୟଂ ନିଜ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ, ନିଜ ପ୍ରିୟଜନଙ୍କୁ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ଦୂର କରିଦିଅନ୍ତି। ଯାହାଦ୍ୱାରା ମିଳନର ଆନନ୍ଦ ଆହୁରି ଗଭୀର ହୋଇଯିବା ଯେମିତି ବାଦଲ ପରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକ ସୁନ୍ଦର ଲାଗେ... ଯେମିତି ଲମ୍ବା ରାତି ପରେ ସକାଳ ଅଧିକ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଲାଗେ... ଠିକ୍ ସେମିତି ବିରହ ପରେ ମିଳିଥିବା ପ୍ରେମ ଆହୁରି ମଧୁର ହୋଇଯାଏ। ଆଉ ଏହା ହିଁ କାରଣ ଯେ ଆଜି ମଧ୍ୟ ସେବେ ପୁରୀର ଗଳିରେ ହେଉ ପଞ୍ଚମୀର ଉତ୍ସବ ପାଳନ କରାଯାଏ, ତେବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭକ୍ତଙ୍କ ଆଖିରେ ଏକ ଭିନ୍ନ ତମକ ଦେଖାଯାଏ। ସେମାନଙ୍କୁ ଲାଗେ ଯେ ଏହା କେବଳ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ କଥା

ନୁହେଁ* ଏହା ପ୍ରତ୍ୟେକ ସେହି ହୃଦୟର କଥା ଯିଏ କେବେ ନିଜର କାହାକୁ ମନେ ପକାଇଛି* ପ୍ରତି ସେହି ପ୍ରେମର କଥା ଯିଏ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି* ଆଉ ପ୍ରତି ସେହି ମିଳନର କଥା ଯେଉଁଥିରେ ଲୁହ ଓ ହସ ଉଭୟ ଏକାସାଥରେ ଆସିଛନ୍ତି। ସେଥିପାଇଁ ସେବେ ବି ଜୀବନରେ ଏମିତି ଲାଗେ ଯେ ଭଗବାନ ଦୂରେଇ ଯାଇଛନ୍ତି, ଆପଣଙ୍କ ତାକ ଶୁଣୁନାହାନ୍ତି, ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରାର୍ଥନାର ଉତ୍ତର ଦେଉନାହାନ୍ତି... ତେବେ ହେଉ ପଞ୍ଚମୀର ଏହି ଲୀଳାକୁ ମନେ ପକାଇ ନେବେ। ହୋଇପାରେ ସେମାନେ ଦୂରରେ ନାହାନ୍ତି। ହୋଇପାରେ ସେ କେବଳ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରେମର ଗଭୀରତା ଦେଖୁଛନ୍ତି। କାରଣ ମହାପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ନିଜ ଭକ୍ତମାନଙ୍କୁ କେବେବି ଛାଡ଼ନ୍ତି ନାହିଁ। ସେ କେବେ କେବେ ଲୁଚି ଯାଆନ୍ତି... କିନ୍ତୁ ଶେଷରେ ଫେରିକି ନିଶ୍ଚୟ ଆସନ୍ତି। ଠିକ୍ ସେମିତି ଯେମିତି ସେହି ରାତିରେ ସେ ନିଜର ରୁଷିଥିବା ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ମନାଇବାକୁ ଆସିଥିଲେ।

ବାହୁଡ଼ା ଯାତ୍ରାରେ ନିଶ୍ଚଳ ଅନୁଦାନ ସେବା

ଆୟୋଜକ: ବିଶ୍ୱ ସମାଜନ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ମଣ୍ଡଳ ଓ ଶ୍ରୀମଦଭାଗବତ ପ୍ରଚାର କମିଟି ଯୋଗଦାନ: *ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି ପ୍ରଚାର ସଂସ୍ଥାନ କର୍ମକର୍ତ୍ତା ମାନେ ଠାଣ୍ଡାନ: *ଯାତ୍ରାଆଶୀ ମଣ୍ଡପ, ପୁରୀ ଅବସର: *ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପବିତ୍ର ବାହୁଡ଼ା ଯାତ୍ରାମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ: 1. ନିଶ୍ଚଳ ପଲାଇ ପ୍ୟାକେଟ 5000 ପ୍ୟାକେଟ ବିତରଣ - ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ 2. ତ୍ରିସନ୍ଧ୍ୟା ଶିକ୍ଷଣୀୟ କର୍ମଶାଳା - କିପରି ସହଜରେ ତ୍ରିସନ୍ଧ୍ୟା କରିହେବ ସେ ବିଷୟରେ ପରାମର୍ଶ

वसुधैव कुटुम्बकम्

PROUD MOMENT FOR ALL OF US

UNITED BY TRISANDHYA
INSPIRED BY
SAMANT DHARMA

We Are Now
**THE WORLD'S
FASTEST-GROWING
TRISANDHYA
COMMUNITY**

A GLOBAL FAMILY
UNITED IN DHARMA

REVIVING TRISANDHYA
PRACTICES TOGETHER

SPREADING POSITIVITY,
PEACE & PURPOSE

Guided by
Pandit Dr. Kashinath Mishra Ji
Spiritual Leader | Scholar | Visionary

ONE PRACTICE, ONE PURPOSE, ONE GLOBAL FAMILY.
वसुधैव कुटुम्बकम्, स्वयं को और समाज को प्रकाशित करे।
FOR JOIN WHATSAPP US 9923 071727

ଦିଆଗଲାତ୍ରିସନ୍ଧ୍ୟାର ମହତ୍ତ୍ୱ ବିଷୟରେ: ବିଗତ ଦିନରେ ଆମେ ଶିଶୁରଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ନିଜର ସୁଖ ଦୁଃଖ ଜଣାଉଥିଲେ। ଏବେ ପୁଣି ଥରେ ସେହି ପରମ୍ପରାକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବା ପାଇଁ ଦିନକୁ 3 ଥର ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାକୁ ତ୍ରିସନ୍ଧ୍ୟା କୁହାଯାଏ। ସକାଳ 6 ପୂର୍ବରୁ ଦିନ 12 ଟା ପୂର୍ବରୁ ସନ୍ଧ୍ୟା 6 ଟା ପୂର୍ବରୁ 6.12.6 ଲୋଭ: - ତିନି ଥର ଇଶ୍ୱରଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବା ଦ୍ୱାରା ହୃଦୟ ସଫା ହୋଇଯାଏ- ଜୀବନ ଦିବ୍ୟ ହୋଇଥାଏ -

ମନର ଅସ୍ଥିରତା ଦୂର ହୋଇ ଏକାଗ୍ରତା ବୃଦ୍ଧି ପାଏ- ସଂକଳ୍ପ ଶକ୍ତି ବଢ଼େ ଓ ହୃଦୟରେ ଶାନ୍ତି, ସନ୍ତୋଷ, କ୍ଷମା, ଦୟା ଓ ପ୍ରେମ ଭଳି ଗୁଣ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଏ। ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତିର ସୁରକ୍ଷା ଓ ସଂରକ୍ଷଣ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱସଂଯୋଜନା ଓ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ*ପୂଜ୍ୟ ଭାଗବତ କଥାବାଚକ *ପଣ୍ଡିତ *କାଶୀନାଥ ମିଶ୍ର*ମହୋଦୟଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ: *ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି ପ୍ରଚାର ସଂସ୍ଥାନର ସଭାପତି ଡଃ. *ନାରାୟଣ ମହାପାତ୍ର*ଶ୍ରୀ *ସୁରେଶ ମିଶ୍ର*ଶ୍ରୀ *ଭାରତୀ ଭୂଷଣ ପଟ୍ଟନାୟକ*ଶ୍ରୀମତୀ*ଅନୁପମା ମିଶ୍ର, ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ମୋହନ ପଣ୍ଡା*ଶ୍ରୀ*ଶ୍ରୀନିବାସ ରାଓ*ପ୍ରମୁଖ

ଚାରି ଧାମ ପୁରୀ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର

ଜଗନ୍ନାଥ ଧାମ ବିଷୟରେ ଯଦି କହିବା ତେବେ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ଓଡ଼ିଶାର ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହା ଏକ ବହୁ ପୁରାତନ ମନ୍ଦିର ଅଟେ । ପ୍ରଭୁ ବଳଭଦ୍ର ଦେବୀ ସୁଭଦ୍ରା, ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଏଠି ପୂଜା ପାଆନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର ସଂସ୍କୃତି ଏହି ମନ୍ଦିରରେ ନଜର ଆସିବ । କଳିଙ୍ଗ ସ୍ଥାପତ୍ୟ କଳାରେ ଏହି ମନ୍ଦିର ନିର୍ମିତ ହୋଇଛି । ବିଶ୍ୱର ସବୁ ଦେଶର ଲୋକମାନେ ଏହି ମନ୍ଦିରକୁ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଆସିଥାନ୍ତି । ଏହି ମନ୍ଦିର ଭିତରେ

ବହୁତ ରହସ୍ୟ ଲୁଚି ଅଛି । ଯାହାକୁ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେହି ବି ବୁଝି ପାରି ନାହାନ୍ତି । ଏହି ମନ୍ଦିରକୁ ୧୯୭୫ ମସିହାରେ ଜାତୀୟ କୀର୍ତ୍ତି ରୂପରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ଦ୍ୱାରକା ମନ୍ଦିର ଦ୍ୱାରକା ଧାମ ଅର୍ଥାତ୍ ଦ୍ୱାରକାଧୀଶ ମନ୍ଦିର ବିଷୟରେ କହିବା ତେବେ ଏହା ଗୁଜୁରାଟର ଜାମନଗରରେ ଅବସ୍ଥିତ । କୁହାଯାଏ କି ଭଗବାନ ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣ ଏହି ମନ୍ଦିରରେ ବହୁତ ସମୟ ଅତିବାହିତ କରିଛନ୍ତି ।

ରାମେଶ୍ୱରମ ମନ୍ଦିର ରାମେଶ୍ୱରମ ଧାମ ତାମିଲନାଡୁ ଜିଲ୍ଲାର ରାମନାଥପୁରରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହା ପୃଥିବୀ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଅଟେ । ରାମେଶ୍ୱରମ ସହରର ମଝିରେ ରାମନାଥ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମନ୍ଦିର ଅଛି । ଦ୍ୱାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ପାଣ୍ଡ୍ୟ ରାଜବଂଶ ଦ୍ୱାରା ରାମନାଥ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇ ଥିଲା । ଏଠି ଏକ ବୃହତ ଆକାରର ଜ୍ୟୋତିର୍ଲିଙ୍ଗ ବି ଅଛି । ଯାହାକୁ ପୂଜା କରାଯାଏ । ରାମେଶ୍ୱରମ ବାହାରେ ଓ ଭିତରେ ୨୪

ଟି ଜଳାଶୟ ଅଛି । ଏହି ସବୁ ଜଳର ସ୍ୱାଦ ଭିନ୍ନ ଅଟେ । ବଦ୍ରିନାଥ ମନ୍ଦିର ବଦ୍ରିନାଥ ଧାମ ଭାରତର ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡର ଚମୋଲୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ । କିନ୍ତୁ ଏହା ଜୈନଧର୍ମର ଏକ ତୀର୍ଥସ୍ଥଳୀ ଅଟେ । ଏହି ମନ୍ଦିର ୬ ମାସ ବନ୍ଦ ରହିଥାଏ ଓ ୬ ମାସ ଭକ୍ତମାନଙ୍କର ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଖୋଲା ଯାଇଥାଏ ।

ନୀଳାଚଳରେ ଗୁରୁ ନାନକ

ଆଜି କାର୍ତ୍ତିକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା, ଶିଖଧର୍ମର ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଗୁରୁ ଶ୍ରୀନାନକ ଦେବଙ୍କ ଆବିର୍ଭାବ ଦିବସ । ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଧାମ ସର୍ବଧର୍ମ ସମନ୍ୱୟ ପିଠାଭାବେ ସବୁ ସାଧୁସନ୍ଥ ମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଛି । ଗୁରୁ ନାନକ ଏଥିରୁ ବାଦ ପଡ଼ନ୍ତେ କିପରି? ଗୁରୁ ଶ୍ରୀନାନକଦେବ 1580 ମସିହାରେ ଶିଷ୍ୟଙ୍କ ଗହଣରେ ଆସି ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରରେ ପାଦ ଥାପି ଥିଲେ । ଆସିବା ପଥରେ, ଭଦ୍ରକର ସଙ୍ଗତ ଗ୍ରାମ ଠାରେ କିଛିଦିନ ପାଇଁ ଅବସ୍ଥାନ କରି ଥିଲେ । ସେ ସ୍ଥାନ ଏବେ ନାନକଙ୍କ ସ୍ମାରକୀ ବହନ କରେ । ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରରେ ପହଞ୍ଚି ସେ ସିଂହ ଦ୍ୱାର ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଜାଗାରେ ଛତାଟିଏ ପୋତି ଅବସ୍ଥାନକଲେ । ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ ଅଭିଳାଷରେ ସେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ପ୍ରବେଶ କରନ୍ତେ, ସେବକ ମାନେ ତାଙ୍କର ଦାଢ଼ି ଦେଖି ମୁସଲମାନ ଭାବି ଘରଡ଼ାଇ ଦେବାରୁ ଗୁରୁ ନାନକ ଫେରିଯାଇ ମହୋଦଧି କୂଳରେ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଆକୂଳପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ମହାପ୍ରଭୁ ଭକ୍ତର ପ୍ରାର୍ଥନା ଶୁଣି ପାରିଲେ । ସେ ଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟା ଆରତୀ ସମୟରେ ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ ଘଟଣା ଘଟିଲା । ଆରତୀ ପରେ ଏକ ଭୋଗ ଥାଳି ଶୂନ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ଉଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏହା ଦେଖି ପଣ୍ଡାମାନେ ସେ ଥାଳିକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଯାଇ ଦେଖିଲେ ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ବସିଥିବା ନାନକଙ୍କ ମସ୍ତକଉପରେ ଏହା ଘୁରି ବୁଲୁଛି । ଏଥିରୁ ସେବକ ମାନେ, ସେ କେହି ଜଣେ ପରମ ଭକ୍ତ ବୋଲି ଜାଣି ପାରିଲେ । କଟକରୁ ମହାରାଜା ମୁକୁନ୍ଦ ଦେବଙ୍କ ଅନୁମତିରେ ତାଙ୍କୁ ଆଣି ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦର୍ଶନକରାଇଲେ । ଏହା ପରେ ମହାରାଜା କଟକରୁ ଆସି ପରମଭକ୍ତ ଗୁରୁ ନାନକଙ୍କୁ ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇଲେ । ନାନକ ରାଜାଙ୍କୁ କହିଲେ, ହେ ରାଜନ ! ଜଗନ୍ନାଥ କେବଳ ମନ୍ଦିର ଭିତରେ ନାହାଁନ୍ତି, ସେ ଅତ୍ର, ତତ୍ର, ସର୍ବତ୍ର ବିଦ୍ୟମାନ । ସେ କୌଣସି ଧର୍ମର ନୁହଁନ୍ତି, କୌଣସି ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ନୁହଁନ୍ତି । ସେ ହିନ୍ଦୁର ନୁହଁନ୍ତି କି ମୁସଲମାନର ନୁହଁନ୍ତି, ସେ ସମଗ୍ର ଜଗତର । ସେ ଜଗତର ନାଥ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ । ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ହୃଦୟରେ ନିବାସ କରନ୍ତି । ତାପରେ ସେ ରାଜାଙ୍କୁ ନିଜ ହସ୍ତ ପାପୁଲି ଦେଖାଇଲେ । ଏ କଣ ! ତାଙ୍କ ପାପୁଲିରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପ୍ରତିଛବି ! ଏହା ଦେଖି ମହାରାଜା ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଗଲେ । ସାଧୁ ଜଣକ ସେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ପରମ ଭକ୍ତ ଏହା ଜାଣିବାକୁ ଆଉ ରାଜାଙ୍କର ବାକି ରହିଲା ନାହିଁ । ତତପରେ ସେ ବିନୟର ସହ ନାନକଙ୍କ ସେବା କଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହାୟ ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ବ୍ୟବସ୍ଥା

କରାଇ ଦେଲେ । ଆଉ ଦିନକର କଥା । ଗୁରୁ ନାନକ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କ ଗହଣରେ ସଂଗତ କରୁଥାନ୍ତି । ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଜଣେ କୃଷ୍ଣକାୟ ବ୍ୟକ୍ତି ବସିଥାନ୍ତି । ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକୁ ସେ ଯୋଡ଼ ହସ୍ତରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ ହେ ନିର୍ଗୁଣ ! ଆପଣ ଭକ୍ତମାନଙ୍କ କଲ୍ୟାଣପାଇଁ ସଗୁଣ ହୋଇ ପ୍ରକାଶ ହୁଅନ୍ତୁ । ଏହି କଥା କହିଲା ବେଳେ, ସେ ଦେଖିଲେ ଆଉ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ସେ ସଂଗତ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ସ୍ୱାଲୋକ ସହିତ କୁଆଡ଼େ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ଗଲେ । ନାନକ ପୁଣି ସେହି କୃଷ୍ଣ କାୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସଗୁଣରୂପ ହେବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । କିଛି ସମୟ ପରେ ସେ ସେଠାରେ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ପରିବର୍ତ୍ତେ ସ୍ୱୟଂ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ପାଇଲେ । ସମସ୍ତ ରୁଣ୍ଡିଭୂତ ଶିଷ୍ୟ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ଉଲ୍ଲାସିତ ହେଲେ ଓ ଆନନ୍ଦବିଭୋର ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ଏହାପରେ ନାନକ ଶିଷ୍ୟ ମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କ କହିଲେ ଯେଉଁ ପୁରୁଷ ଏବଂ ସ୍ୱାଲୋକ ଦୃୟ ଏଠାରୁ

ଚାଲିଗଲେ ତାଙ୍କୁ ଟିକିଏ ଯାଇ ଦେଖିଆସ । ଶିଷ୍ୟମାନେ ଖୋଜିବାକୁ ବାହାରି ଗଲେ ଓ କିଛି ସମୟପରେ ଫେରିଆସି ସୂଚନା ଦେଲେ, ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ ପାଇଲୁ ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଦୁଇ ଗୋଟି ମୂର୍ତ୍ତି ଆମେ ଆଗରେ ଥିବା, ଗୋଟିଏ କୁଅ ନିକଟରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଯିବାର ଦେଖିବାକୁପାଇଲୁ । ଗୁରୁ ନାନକ ଭକ୍ତ ବିଗଳିତ କଣ୍ଠରେ କହିଲେ, ତୁମ୍ଭେ ମାନେ ଚିହ୍ନ ପାରିଲ ନାହିଁ ! ସେମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ସ୍ୱୟଂ ବଳଭଦ୍ର ଓ ସୁଭଦ୍ରା । ସେହିଦିନଠାରୁ ମୂର୍ତ୍ତି ଦୃୟ ଯେଉଁ କୁଅ ନିକଟରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଯାଇ ଥିଲେ ତାହା ଦେହଶୂରଭାଇବୋହୁ କୁଅ ନାମରେ ପରିଚିତ ହେଲା । ଅଦ୍ୟାପି ଏହା ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଦ୍ୟମାନ । ଯେଉଁଠାରେ ବସି ରହି ନାନକ ହାତ ପାପୁଲିରେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ପ୍ରତିଛବି ଦେଖାଇ ଥିଲେ ସେଠାରେ ନାନକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଏକ ମଠ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି ଯାହାର ନାମ ବାଉଳି ମଠ ଏବଂ ଏହା ନାନକଙ୍କ ଦର୍ଶନ, ବାଣୀ ଓ ଭକ୍ତିଧାରା

ପ୍ରଚାର କରୁଛି । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରତ୍ୟହ ସନ୍ଧ୍ୟାସମୟରେ ନାନକଦେବ ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିବା ଜାଗାକୁ ଚାଲି ଯାଆନ୍ତି । ଏଣୁ ସେବା ପୂଜାରେ ବହୁତ ବ୍ୟାଘାତ ଦେଖାଦେଲା । ସେବକ ମାନେ ରାଜାଙ୍କୁ ଏ କଥା ଜଣାଇଲେ । ରାଜା ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ, ଓ ସ୍ୱପ୍ନାଦେଶରେ ପ୍ରଭୁ ନାନକଙ୍କ ନିକଟକୁ ଚାଲିଯାଉଥିବା କଥା ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ । ଏହାପରେ ରାଜା ଯାଇ ଗୁରୁ ନାନକଙ୍କୁ ପାଛୋଟି ଆଣିଲେ, ମନ୍ଦିର ନିକଟରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ବସି ଭଜନ କୀର୍ତ୍ତନ କରିବାପାଇଁ କହିଲେ । ନାନକ ରାଜାଙ୍କ କଥା ଅନୁସାରେ ମନ୍ଦିର ନିକଟରେ ଏକ ଅଶ୍ୱସ୍ତ୍ର ବୃକ୍ଷ ତଳେ ବସି ତାଙ୍କର ସଂଗତ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ସେ ଯେଉଁ ଅଶ୍ୱସ୍ତ୍ର ମୂଳେ ବସି ସଂଗତ କରୁଥିଲେ ସେ ସ୍ଥାନରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ମଠ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଲା ଯାହାର ନାମ

ମଙ୍କୁମଠ । ଶ୍ରୀନାନକ ପାପୁଲିରେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତି ଦେଖାଉ ଥିବାରୁ ବାଉଳି ମଠ ଓ ମଙ୍କୁ ମଠର ନାଲି ଧ୍ୱଜାରେ ଧଳା ପାପୁଲିର ଚିହ୍ନ ରହିଛି । ଆଉଦିନେ ସନ୍ଧ୍ୟା ଆରତୀ ସମୟରେ ସବୁ ଭକ୍ତ ଠିଆ ହୋଇ ଆରତୀ ଦେଖୁଥିବା ବେଳେ ନାନକ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ଭିତରେ ବସିରହି ଅତି ତନ୍ମୟ ହୋଇ ଆରତୀ ଦେଖୁଥାନ୍ତି । ଏହା ଦେଖି ବିରକ୍ତ ଭରା କଣ୍ଠରେ ସେବକମାନେ ନାନକଙ୍କୁ ଚିରସ୍ମାରକ କରି କହିଲେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଆରତୀ ସମୟରେ ତୁମ୍ଭେ ବସି ରହିଛ କିପରି ? ନାନକ ତାଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ତୁମେ ସବୁ ବାହ୍ୟ ଆରତୀ କରୁଛ କିନ୍ତୁ ହୃଦୟ ଭିତରୁ ମୁଁ ଆରତୀକରୁଛି । ସେବକମାନେ ତାଙ୍କୁ ସେ ମହାନ ସନ୍ଥ ନାନକ ବୋଲି ଚିହ୍ନି ପାରିଲେ । ନାନକ ସେଦିନ ସେବକ ମାନଙ୍କୁ ଏ କଥା କହି କୀର୍ତ୍ତନଟିଏ ଗାଇଥିଲେ :- ଗଗନ ମୈଥାଲ ରବି ଚନ୍ଦ୍ର ଦୀପକ ବନେ ତାରକା ମଣ୍ଡଳ କନକ ଜ୍ୟୋତି । ଧୂପ ମାୟୋନମେ ପବନ ଚକରୋ କରେ

ସକଲ ବନରାଇ ଫୁଲନ୍ତୁ ଜ୍ୟୋତି ॥ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ ଓ ଶିଖ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତି ସହିତ ନିବିଡ଼ ସମ୍ପର୍କ ରହିଛି । ନିଶଦାଢ଼ି ଲଗା ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ନାଗାର୍ଜୁନ ବେଶ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଶିଖ ମାନଙ୍କ ଭିତରେ ବହୁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ ପାଏ । ପଞ୍ଜାବକେଶରୀ ମହାରାଜା ରଣଜିତ ସିଂ ଗ୍ରୀତିଶ ମହାରାଣୀଙ୍କ ମୁକୁଟରେ ଥିବା କୋହିନୂର ହୀରାକୁ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ସମର୍ପଣ କରି ଥିଲେ । ଏହାକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବାପାଇଁ ଏବେ କେତେକ ମହଲରେ ଦାବି ହେଉଛି । ନିକଟରେ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ କରଣ ଅଭିଯାନରେ ପୁରାତନ ମଙ୍କୁ ମଠକୁ ସରକାର ଭାଙ୍ଗିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲା ବେଳେ ଶିଖ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ତଥା ପଞ୍ଜାବରୁ ପ୍ରତିବାଦର ସ୍ୱର ଉଠିଥିଲା । ଗୁରୁ ନାନକ ଶିଖ ଧର୍ମ ପ୍ରଚାର ପାଇଁ ଯେଉଁ ଦଳ ଗଠନ କରି ଥିଲେ ତା'ର ନାମ ଥିଲା ସଠେରା । ସଠେରା ମାନେ ନାନକଙ୍କ ବାଣୀକୁ ପ୍ରଚାର କରୁ ଥିଲେ । ଏ ପ୍ରଚାର ଅବସରରେ ସଠେରା ମାନେ ଯେଉଁ ଗୀତ ଗାଉଥିଲେ ତାହା ଏବେ ପୁରୀରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ସାହିଯାତ ଅବସରରେ ଗାନ କରାହୁଏ । ସେହି ଗୀତ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ମହିମା ବର୍ଣ୍ଣନା କରି କହେ :- ପୁରୀ ସହରକୋ ଆୟେ ହମନେ କ୍ଷେତ୍ର ରାଜକୋ ଦେଖେ । ସିଂହ ଦରଜା ସେ ମହାପ୍ରସାଦ କଣିକା ମାତ୍ର ଚାଖେ ॥ ଅରୁଣ ସ୍ତମ୍ଭ ପର ଅରୁଣ ବିରାଜେ ତହିଁ ଲଗାୟେ ମାଥ । ପତିତପାବନ ଝାଙ୍କି ବନାଏ ଛୁଟି ଯାଏ ମେରେ ପାନ୍ଥ ॥ ଅଢ଼ାଇ ପାଦକୋ ଉପର ମିଲା କାଶୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ଭୋଲା । ଦ୍ୱାଦଶ ସିଦ୍ଧି ଚତୁର୍ଥେ ହାମନେ ବଢ଼ୋ ଭିତର ମିଲା । ଛତ୍ର ଭୋଗ ସେ ମଣ୍ଡପଦେଖେ ବଚକୃଷ୍ଣମଙ୍ଗଲାଲା । ଗୁରୁ ଗଣେଶକୋ ଝାଙ୍କି ବନାଇ ଶେଷଦେବ ବଟେଇଁ । ଏହି ମହାନ ସନ୍ଥଗୁରୁଙ୍କ ମହାପ୍ରୟାଣ ହୋଇଥିଲା 22 ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 1539 ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ପାଳିସ୍ଥାନ ଅନ୍ତର୍ଗତ କର୍ତ୍ତାରପୁର ଠାରେ । କର୍ତ୍ତାରପୁର ଶିଖ ଧର୍ମର ଏକ ପବିତ୍ର ତୀର୍ଥସ୍ଥଳୀ । ମହାପୁରୁଷ ଶ୍ରୀ ନାନକ 1469 ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦ ନଭେମ୍ବର 29 ତାରିଖ କାର୍ତ୍ତିକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମାଦିନ ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇଥିଲେ ପିତା କାଲୁମେହେଜା ଓ ମାତା ତ୍ରିପତୀଦେବୀଙ୍କ କୋଳ ମଣ୍ଡନକରି । ତାଙ୍କ ଜନ୍ମସ୍ଥାନ ଲାହୋର ନିକଟରେ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗ୍ରାମ ନାନକାନାସାହିବ । ସେହି ମହାନ ସନ୍ଥଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା, ତାଙ୍କ ପ୍ରଚାରିତ ଉଦାର ସର୍ବଧର୍ମ ସମନ୍ୱୟବାଦୀ ଚିନ୍ତନ ଆମକୁ ମାର୍ଗ ଦର୍ଶନ ଦେଇ ଅନୁପ୍ରାଣିତ କରୁ । ବୋଲେ ସୋ ନିହାଲ, ସତ ଶ୍ରୀ ଅକାଲ